

ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ П'ЯТИКЛАСНИКІВ

(10–11 років)

1. Психологічні особливості

- Перехід від молодшого школяра до підлітка — **період адаптації**.
- Підвищена емоційність, часті зміни настрою.
- Зростає потреба у визнанні з боку дорослих і однолітків.
- Чутливість до критики, страх помилитися.
- Формується самооцінка, яка ще нестійка.

2. Навчальні особливості

- Перехід до предметного навчання — **багато нових учителів і вимог**.
- Можливі труднощі з:
 - ✓ організацією навчання;
 - ✓ самостійністю;
 - ✓ плануванням часу.
- Краще сприймають матеріал через наочність, приклади, практику.
- Потребують чітких інструкцій і підтримки.

3. Соціальні особливості

- Зростає значення спілкування з однолітками.
- Формуються мікрогрупи, дружба стає вибірковою.
- Важлива думка класу, бажання «бути як усі».
- Можливі конфлікти через нерозвинені навички спілкування.

4. Поведінкові особливості

- Прагнення до самостійності, але потреба в контролі зберігається.
- Можуть бути неуважними, імпульсивними.
- Часто перевіряють межі дозволеного.
- Позитивно реагують на справедливі правила.

5. Емоційна сфера

- Емоції яскраві, але ще важко керовані.
- Потребують підтримки, схвалення, відчуття успіху.
- Дуже важливий емоційний контакт із дорослими.
- Часто переживають тривогу через оцінки та очікування.

6. Роль дорослого (вчителя, батьків)

- Бути **опорою**, а не лише контролером.
- Хвалити за старання, а не лише результат.
- Допомогати організовувати навчальну діяльність.
- Підтримувати впевненість у собі.

7. Можливі труднощі адаптації

- Зниження успішності.
- Втомиюваність, дратівливість.
- Замкненість або агресивність.
- Скарги на самопочуття без медичних причин.

Це **нормальні реакції** на зміну умов навчання.

8. Що допомагає п'ятикласнику

- Чіткий режим дня.
- Передбачуваність і зрозумілі правила.
- Підтримка з боку дорослих.
- Ситуації успіху.
- Доброзичлива атмосфера в класі.

9. Пам'ятайте головне

П'ятикласник ще дитина, яка дуже хоче бути “дорослою”.